

1. feladat 10 pont

Legyen $z = 2 + 3i$ és $w = -\sqrt{2} + \sqrt{2}i$! Adja meg a $z - w$, zw és w^{2015} képzetes részét!

Megoldás: $\text{Im}(z - w) = \text{Im } z - \text{Im } w = 3 - \sqrt{2}$ **2p.**

$\text{Im } zw = 2\sqrt{2} + 3(-\sqrt{2}) = -\sqrt{2}$ **3p.**

$|w| = 2$, és $\arg w = \frac{3\pi}{4}$

$$w^{2015} = \left(2 \left(\cos \left(\frac{3\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{3\pi}{4} \right) \right) \right)^{2015} = 2^{2015} \left(\cos \left(\frac{2015 \cdot 3\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{2015 \cdot 3\pi}{4} \right) \right) = 2^{2015} \left(\cos \left(\frac{5\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{5\pi}{4} \right) \right)$$

$\text{Im } w^{2015} = 2^{2015} \sin \left(\frac{5\pi}{4} \right) = -2^{2014.5}$ **5p.**

2. feladat 4+12 pont

Mondja ki a Bolzano-Weierstrass kiválasztási tételt!

Vizsgálja az

$$a_n = \left(1 + \frac{(-1)^n}{n - (-1)^n} \right)^{2n-1}$$

sorozat limesz inferiorját, limesz superiorját, és limeszét!

Megoldás: Tétel: Korlátos sorozatnak van konvergens részsorozata. **4p.**

$$a_{2n} = \left(1 + \frac{1}{2n-1} \right)^{4n-1} = \left(\left(1 + \frac{1}{2n-1} \right)^{2n-1} \right)^2 \left(1 + \frac{1}{2n-1} \right) \rightarrow e^2 \cdot 1 = e^2$$
 3p.

$$a_{2n-1} = \left(1 + \frac{-1}{2n-1+1} \right)^{2(2n-1)-1} = \left(\left(1 + \frac{-1}{2n} \right)^{2n} \right)^2 \left(1 + \frac{-1}{2n-1} \right)^{-3} \rightarrow (e^{-1})^2 \cdot 1 = e^{-2}$$
 3p.

Mivel minden index szerepel valamelyik részsorozatban, így csak ez a két torlódási pontja van a sorozatnak. **3p.**

$\liminf a_n = e^{-2}$, $\limsup a_n = e^2$, és $\lim a_n$ nem létezik. **3p.**

3. feladat 3+3+4+4 pont

Legyen $f(x) = x \ln x$, és $g(x) = x^x$!

(a) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = ?$ (b) $\lim_{x \rightarrow 0+} f(x) = ?$ (c) $\lim_{x \rightarrow 0+} g(x) = ?$ (d) $g'(x) = ?$

Megoldás:

(a) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty \cdot \infty = \infty$ **3p.**

(b) $\lim_{x \rightarrow 0+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} \stackrel{\infty L'H}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow 0+} -x = 0$ **3p.**

(c) $\lim_{x \rightarrow 0+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 0+} e^{x \ln x} = e^0 = 1$, mert e^x folytonos a 0-ban. **4p.**

(d) $g'(x) = (e^{x \ln x})' = e^{x \ln x} \left(1 \cdot \ln x + x \cdot \frac{1}{x} \right) = x^x (\ln x + 1)$ **4p.**

4. feladat ===== **4+6+4 pont**

Mondja ki és bizonyítsa be a reciprokok függvény deriválási szabályát! Mutasson olyan f és g függvényeket, melyek nem deriválhatók a 0-ban, de hányadosuk igen!

Megoldás: Tétel: Ha g deriválható a -ban, és $g(a) \neq 0$, akkor $1/g$ is deriválható, és

$$\left(\frac{1}{g}\right)'(a) = -\frac{g'(a)}{(g(a))^2}. \quad \boxed{4\text{p.}}$$

Bizonyítás:

$$\begin{aligned} \text{ha } g(a) \neq 0, \text{ akkor } \left(\frac{1}{g}\right)'(a) &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{1/g(x) - 1/g(a)}{x - a} = \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{g(a) - g(x)}{g(x)g(a)(x - a)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{g(a) - g(x)}{g(x)g(a)} = -\frac{g'(a)}{g^2(a)} \quad \boxed{6\text{p.}} \end{aligned}$$

Legyen $f(x) = g(x) = |x| + 1$ 4p.

5. feladat* ===== **12 pont**

Az $x_0 = -1$ -ben tetszőlegesen sokszor deriválható $y(x)$ függvény kielégíti az

$$y^5 + 11y - 5x^2y^3 - x^2 - 12x = 18$$

implicit egyenletet, és $y(-1) = 1$. Milyen lokális szélsőértéke van x_0 -ban?

Megoldás: Az egyenlet mindkét oldalát x szerint deriválva az

$$5y^4y' + 11y' - 10xy^3 - 15x^2y^2y' - 2x - 12 = 0 \quad \boxed{4\text{p.}}$$

egyenletet kapjuk. $x = -1$ és $y(x) = y(-1) = 1$ helyettesítéssel

$$5y'(1) + 11y'(1) + 10 - 15y'(1) + 2 - 12 = 0,$$

amiből $y'(-1) = 0$ 2p.

Ha újra deriváljuk az egyenlet mindkét oldalát, akkor

$$20y^3y'y' + 5y^4y'' + 11y'' - 10y^3 - 30xy^2y' - 30xy^2y' - 30x^2yy'y' - 15x^2y^2y'' - 2 = 0 \quad \boxed{3\text{p.}}$$

adódik. $x = -1$, $y(x) = y(-1) = 1$ és $y'(x) = y'(-1) = 0$ helyettesítéssel

$$5y''(1) + 11y''(1) - 10 - 15y''(1) - 2 = 0,$$

amiből $y''(1) = 12$ 1p., vagyis lokális maximum van x_0 -ban 2p.

6. feladat* **8+8 pont**

Határozza meg az alábbi integrálokat! (A (b)-nél használja a $t = 1 + \sqrt[3]{x^2}$ helyettesítést!)

(a) $\int (x^2 + x) \cos(2x + 1) dx = ?$ (b) $\int \frac{2x}{1 + \sqrt[3]{x^2}} dx = ?$ ($t = 1 + \sqrt[3]{x^2}$ helyettesítéssel)

Megoldás:

(a) $\int \underbrace{(x^2 + x)}_f \underbrace{\cos(2x + 1)}_{g'} dx = \underbrace{(x^2 + x)}_f \underbrace{\frac{\sin(2x + 1)}{2}}_g - \int \underbrace{(2x + 1)}_{f'=u} \underbrace{\frac{\sin(2x + 1)}{2}}_{g=v'} dx$ **3p.** =

$(x^2 + x) \frac{\sin(2x + 1)}{2} - \left[\underbrace{(2x + 1)}_u \cdot \underbrace{\left(\frac{-\cos(2x + 1)}{4} \right)}_v - \int \underbrace{2}_{u'} \cdot \underbrace{\left(\frac{-\cos(2x + 1)}{4} \right)}_v dx \right]$ **3p.** =

$(x^2 + x) \frac{\sin(2x + 1)}{2} + (2x + 1) \frac{\cos(2x + 1)}{4} - \frac{\sin(2x + 1)}{4} + c$ **2p.**

(b) $x = (t - 1)^{3/2}, dx = \frac{3}{2} \sqrt{t - 1} dt$ **2p.**

$\int \frac{2x}{1 + \sqrt[3]{x^2}} dx$ **2p.** = $\int \frac{2(t - 1)^{3/2} \cdot \frac{3}{2} \sqrt{t - 1}}{t} dt = \int \frac{3(t - 1)^2}{t} dt$ **2p.** = $\int 3t - 6 + \frac{3}{t} dt = 3 \frac{t^2}{2} - 6t + 3 \ln t + c = -3\sqrt[3]{x^2} + \frac{3}{2}\sqrt[3]{x^4} + 3 \ln(1 + \sqrt[3]{x^2}) + c$ **2p.**

7. feladat* **8 pont**

Határozza meg az $\int_1^e \frac{\ln x}{x} dx$ Riemann-integrált!

Megoldás: $f'f$ alakú integrandus: $\int_1^e \frac{\ln x}{x} dx = \left[\frac{\ln^2 x}{2} \right]_1^e = \frac{\ln^2 e}{2} - \frac{\ln^2 1}{2} = \frac{1}{2}$ **4p.**

8. feladat* **10 pont**

Határozza meg az $\int_{-1}^1 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx$ improprius integrált!

Megoldás: $f'f$ alakú integrandus: $\int \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx = \frac{\arcsin^2 x}{2} + c$ **4p.**

$\int_{-1}^1 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx = \int_{-1}^0 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx + \int_0^1 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx$ **2p.** = $\lim_{a \rightarrow -1^+} \int_a^0 \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx +$

$\lim_{b \rightarrow 1^-} \int_0^b \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx$ **2p.** = $\lim_{a \rightarrow -1^+} \left[\frac{\arcsin^2 x}{2} \right]_a^0 + \lim_{b \rightarrow 1^-} \left[\frac{\arcsin^2 x}{2} \right]_0^b =$

$\lim_{a \rightarrow -1^+} \left[\frac{\arcsin^2 0}{2} - \frac{\arcsin^2 a}{2} \right] + \lim_{b \rightarrow 1^-} \left[\frac{\arcsin^2 b}{2} - \frac{\arcsin^2 0}{2} \right] = -\frac{\pi^2}{8} + \frac{\pi^2}{8}$ **2p.** = 0.